

De Guíxols a Begur

Entre finals dels setanta i la primera meitat dels vuitanta vaig viure a temporades a Palamós. Treballava a Santa Cristina d'Aro i moltes tardes m'entretenia amunt i avall amb la moto a la recerca dels poetes de la zona per poder divagar als casinos o regirar llibres i paperots per les escasses llibreries de la comarca, on sovint es trobaven autèntics tresors. A Begur vaig tenir la sort d'assistir a vetllades inenarrables amb Joan Vinyoli, un geni de la nostra literatura, que amb els anys va agafant més i més dimensió. Enguany se celebren el centenari del naixement del poeta i els trenta anys de la seva mort. Durant aquestes tres dècades, el prestigi ha anat en augment, sobretot entre les generacions joves, s'han reeditat els seus llibres de poemes (un miracle!) i segurament és el poeta més citat per la nova generació. Quan he participat com a jurat en un premi, es pot comprovar que la incidència de Vinyoli només es comparable a la que va tenir fa vint anys Gabriel Ferrater. Amb motiu del centenari, el Departament de Cultura ens ha promès un Any Vinyoli, i per aquest motiu han encarregat d'aquesta tasca el nostre company Jordi Llavina. Sabem que amb Vinyoli no es faran els fastos que s'han fet amb Espriu perquè els partits que manen no li poden treure els rèdits que li han tret al poeta de Sinera, però ho podrien intentar, punyeta! No hem d'oblidar que el mateix Espriu con-

siderava Vinyoli com un dels seus poetes preferits i ho va repetir en diferents ocasions.

També fa anys, concretament set, de la mort del nostre estimat Genís Cano, que en faria seixanta. Cano va ser un revulsiu i un autèntic instigador poètic, fins i tot quan la leucèmia el tenia contra les cordes, ell reaccionava amb projectes impossibles, i es pot dir que la ciutat no seria la mateixa sense la petja, efímera però fonamental, de Cano. Pertanyia a una nissaga de poetes al marge. A molts d'ells, com Pere Marcilla, Pau Maragall i Albert Subirats, no es va cansar de reivindicar-los ni d'editar-los, malgrat les dificultats o el compromís econòmic personal. Uns altres com Xavier Sabater, Leo Segura, Arturo Monfort, Jordi Pope, Enric Casasses, J.M. Calleja i Paco Fanés van ser a prop, sovint el van rescatar i publicar. El Genís apareixia i desapareixia com el Guadiana, va estar involucrat en mil col·lectius i va mantenir l'activitat amb la UB pràcticament fins a l'últim moment. Després de la traïció que va suposar que la UB es negués a publicar el poemari pòstum del seu veterà professor —ens el van tornar fins i tot corregit—, la seva vídua Isabel Chavarria i els editors badalonins d'El Pont del Petroli ens han facilitat poder tenir a les mans els extraordinaris poemes pòstums del mestre. Aquest dimecres el vam presentar a l'Horignal, tots els que havien de ser hi eren. El mag continua mantenint-los fidels. *

V

Vinyoli, des de Begur, i Cano, des de Sant Feliu de Guíxols, es van inspirar en aquella terra

MOTACIONS LLUÍS LLORT

Empuntats?

Allinars del Vallès topo amb un d'aquells verbs que, tot i no haver-lo sentit mai a dir, et sembla que l'entendràs. Es tracta d'*empuntar*. Més concretament, d'*estar empuntat*. La primera senyora que me'l deixa anar l'aplica a dues persones que es barallen: "Es van *empuntar* i vinga a discutir qui tenia raó." Em sembla claríssim. Dos que s'enfronten, s'acaren, disputen. Veig, doncs, que aquest recòndit *empuntar* llinassenc és un verb d'actualitat, fins al punt que podríem dir que ara mateix Catalunya i Espanya estan empuntades. L'una s'ha posat de punta perquè l'altra fa molt de temps que la tracta a empentes. Busco alguna referència als diccionaris i l'he d'anar a trobar a l'*Alcover-Moll*, perquè ni els artífexs del *DIEC* ni els del *DGLC* no s'han apuntat a l'*empuntar*. El *Diccionari*

Català-Valencià-Balear (llibre de capçalera de presidents tan punters com Bauzà o Fabra) recull una primera accepció molt específica que diu: "Treballar a punta de buri", però després hi ha la que acabo de trobar a Llinars: "Enemistar, posar de punta amb un altre." Satisfet, anoto aquest nou sinònim de barallar-se fins que sento un altre llinassenc que em diu: "Jo sempre dic a la meva filla, que ara s'ha tret el carnet de conduir i encara no ho domina: hauràs de redreçar més per aparcar bé, que el cotxe sempre et queda massa empuntat." Aquí no vol dir barallat sinó de biaix, és clar. L'ús més literal d'*empuntar* em queda del tot aclarit quan un tercer ciutadà de Llinars em posa un altre exemple: "Si tragines un munt de taulons i t'avisen que un se t'empunta vol dir que no passaràs per la porta." *

EL SENYORRUC GUILLEM CIFRÉ

